

**ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ
ว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๕**

โดยที่รางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ได้จัดขึ้นเพื่อสนองพระราชปรารภของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งได้มีกระแสพระราชดำริสแกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ม.ล.ปิ่น มาลากุล) เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๖ ว่ากระทรวงศึกษาธิการควรจะพิจารณาจัดรางวัลแก่นักเรียน ซึ่งเรียนดี ประพฤติดี และโรงเรียนที่จัดการศึกษาดี กระทรวงศึกษาธิการสำนักในพระมหารัชมงคลเป็นล้นเกล้าฯ จึงได้ดำเนินการสนองพระราชปรารภและได้วางระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อถือปฏิบัตินับตั้งแต่วันที่ พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้นมา และได้แก้ไขปรับปรุงระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕”

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“นักเรียน” หมายถึง ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

“นักศึกษา” หมายถึง ผู้เรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับอุดมศึกษา และผู้เรียนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

“นักศึกษาพิการ” หมายถึง ผู้เรียนซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กอายุ ๓ - ๖ ปี ก่อนเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการหรือที่สอดคล้องกับหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

“สถานศึกษาระดับประถมศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

“สถานศึกษาอาชีวศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

“สถานศึกษาวิชาชีพ” หมายถึง สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้นของกระทรวงศึกษาธิการ หรือหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ ทั้งของรัฐและของเอกชน และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ชั่วโมง

“สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา” หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือปริญญา ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

รางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา

ข้อ ๖ ให้มีรางวัลพระราชทานแก่นักเรียน นักศึกษา ดังนี้

๖.๑ นักเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

๖.๒ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับอนุปริญญา ระดับปริญญา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น

๖.๓ นักศึกษาพิการระดับอุดมศึกษาเฉพาะในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การแบ่งการประเมิน ประเภท ลักษณะ จำนวนรางวัลและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๗ ผู้มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๗.๑ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าว เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน

๗.๒ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หรือที่จบการศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในปีการศึกษาที่มีการประเมิน

๗.๓ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือ ๒ ภาคเรียน

๗.๔ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรอนุปริญญาหรือปริญญาตรี ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

๗.๕ นักศึกษาพิการที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ และได้เข้าศึกษาในสถานศึกษาดังกล่าวเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

ข้อ ๘ ในกรณีที่สถานศึกษาจัดการศึกษาหลายระดับ หลายประเภท ตั้งแต่ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และหรืออุดมศึกษา ให้มีสิทธิส่งนักเรียน นักศึกษา เข้ารับการประเมินและคัดเลือกได้ทุกระดับ และทุกประเภท

หมวด ๒

รางวัลพระราชทานแก่สถานศึกษา

ข้อ ๙ ให้มีรางวัลพระราชทานแก่สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาวิชาชีพ โดยแบ่งการประเมิน ประเภท ลักษณะ จำนวนรางวัลและอื่น ๆ ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๐ สถานศึกษาที่มีสิทธิเข้ารับการประเมินและคัดเลือกเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ต้องจัดการศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพในด้านวิชาการ การบริหารจัดการศึกษา และด้านอื่น ๆ ตามลักษณะเฉพาะ และประเภทของสถานศึกษานั้น ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่สถานศึกษาใดจัดการศึกษาหลายระดับ ให้มีสิทธิส่งเข้ารับการประเมินและคัดเลือกได้เพียงระดับเดียว

ข้อ ๑๒ สถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินและคัดเลือกจะต้องเป็นสถานศึกษาที่ไม่เคยได้รับรางวัลพระราชทาน หรือเคยได้รับรางวัลพระราชทาน แต่ต้องเว้นช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีการศึกษา จึงจะมีสิทธิส่งเข้ารับการประเมิน

ในกรณีที่สถานศึกษาได้รับรางวัลพระราชทาน ๓ ครั้ง ภายใน ๑๐ ปี ให้ได้รับโล่รางวัลพระราชทาน หลังจากนั้นให้เริ่มต้นนับจำนวนครั้งที่ได้รับรางวัลใหม่

หมวด ๓

การดำเนินการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา

ข้อ ๑๓ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รับผิดชอบดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย และคัดเลือกสถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รับผิดชอบดำเนินการคัดเลือกนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) นักศึกษาวิชาชีพ สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานศึกษาวิชาชีพ

ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับผิดชอบดำเนินการคัดเลือกนักศึกษาระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี

เมื่อดำเนินการคัดเลือกแล้วเสร็จให้ทุกส่วนราชการส่งผลการคัดเลือกพร้อมเอกสารประกอบการคัดเลือกตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน ไปยังคณะกรรมการอำนวยการ เพื่อตัดสินผลการคัดเลือกต่อไป

ข้อ ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการ
คณะกรรมการการอุดมศึกษา และเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นรองประธาน ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มี
สถานศึกษาอยู่ในความควบคุมดูแล ผู้อำนวยการสำนักที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
มอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักที่เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษามอบหมาย ผู้อำนวยการสำนัก
ที่เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษามอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักที่เกี่ยวข้องในสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการและติดตามประเมินผล สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการอำนวยการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑๕.๑ พิจารณากำหนดประเภท ลักษณะ จำนวนรางวัลและอื่น ๆ

๑๕.๒ พิจารณาเสนอปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อกำหนดและประกาศหลักเกณฑ์และ
แนวทางการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑๕.๓ ตัดสินผลการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษาเพื่อรับรางวัล
พระราชทาน แล้วเสนอผลการตัดสินการคัดเลือกต่อกระทรวงศึกษาธิการ เพื่ออนุมัติผลและนำความ
กราบบังคมทูลต่อไป

๑๕.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามที่เห็นสมควร

๑๕.๕ ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และ
สถานศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ ๑๖. ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกประกอบด้วย
เลขาธิการเป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีสถานศึกษาอยู่ในความควบคุมดูแล และผู้ทรงคุณวุฒิ
จากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรรมการ

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกตามข้อ ๑๖ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑๗.๑ จัดทำแนวปฏิบัติ วิธีการ และเครื่องมือการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา
เพื่อรับรางวัลพระราชทาน

๑๗.๒ กำกับการดำเนินงานและตรวจสอบผลการคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และ
สถานศึกษา แล้วเสนอผลการคัดเลือกต่อคณะกรรมการอำนวยการระดับกระทรวงศึกษาธิการพิจารณา
ตัดสินผล

๑๗.๓ แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการประเมิน คณะทำงานตามที่เห็นสมควร
ทั้งนี้ การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินในทุกระดับ ทุกประเภทต้องครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑๗.๔ ดำเนินงานอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร เพื่อให้การคัดเลือกนักเรียน นักศึกษา และ
สถานศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(ศาสตราจารย์สุชาติ ชาติดำรงเวช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ